

KLASA: 351-01/14-01/227
URBROJ: 530-06-2-1-16-54
Zagreb: 9. kolovoza 2016.

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture na temelju članka 73., stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (»Narodne novine« br. 80/13, 153/13, 78/15) i članka 1. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (»Narodne novine« br. 64/2008), nakon provedenog postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine, Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja (ONP) i Nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja (NP-BBI) donosi

IZVJEŠĆE O PROVEDENOM POSTUPKU STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ ZA STRATEGIJU RAZVOJA ŠIROKOPOJASNOG PRISTUPA U REPUBLICI HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 2016. DO 2020. GODINE I PRATEĆE PROGRAME

I. PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU PITANJA ZAŠTITE OKOLIŠA INTEGRIRANA U STRATEGIJU RAZVOJA ŠIROKOPOJASNOG PRISTUPA U REPUBLICI HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 2016. DO 2020. GODINE I PRATEĆE PROGRAME

Strategijom razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine Vlada Republike Hrvatske utvrđuje da je razvoj infrastrukture i usluga širokopojasnog pristupa internetu, brzinama većim od 30 Mbit/s, od interesa za Republiku Hrvatsku i jedan od preduvjeta razvoja suvremenog gospodarstva te stoga ovom Strategijom daje snažan politički i djelatni poticaj stvaranju uvjeta za ubrzavanje razvoja brzog širokopojasnog pristupa internetu u Republici Hrvatskoj i dostizanju razine njegove dostupnosti i korištenja jednakih barem prosjeku Europske unije, do kraja 2020. godine.

Istovremeno, Strategija stavlja naglasak i na potrebu osiguranja dostupnosti širokopojasnog pristupa s brzinama većim od 100 Mbit/s, kako bi razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa pratio i razvoj usluga i aplikacija kojima su, za nesmetani rad, potrebne brzine širokopojasnog pristupa veće od 100 Mbit/s, što uključuje i simetričnost pristupnih brzina.

Strategija prikazuje dosadašnji razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa te daje ocjenu stanja razvijenosti širokopojasnog pristupa, kao i usporedbu korisnika interneta i dostupnost širokopojasnih priključaka u zemljama članicama Europske unije i u Republici Hrvatskoj.

Glavni cilj Strategije je stvaranje preduvjeta za ubrzani razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa internetu i širokopojasnih usluga kao temelja za daljnji razvoj informacijskog društva i društva znanja, uz osiguranje dostupnosti usluga širokopojasnog pristupa internetu pod jednakim uvjetima na cijelom području Republike Hrvatske. S obzirom na punopravno pristupanje RH Europskoj uniji, Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine slijedi ciljeve razvoja širokopojasnog pristupa u skladu s Digitalnom agendom za Europu, jednom od sedam inicijativa Europske unije u sklopu Europske strategije »Europa 2020«.

Temeljni ciljevi koje Vlada Republike Hrvatske ističe u Strategiji do 2020. godine su:

- pokrivenost pristupnim mrežama sljedeće generacije (NGA, Next Generation Access Networks), koje omogućuju pristup internetu brzinama većim od 30 Mbit/s za 100% stanovnika Republike Hrvatske;
- najmanje 50% kućanstava Republike Hrvatske budu korisnici usluge pristupa internetu brzinom od 100 Mbit/s ili većom;

Vlada u Strategiji utvrđuje mjere javne politike, komplementarne slobodnoj inicijativi privatnog i nevladinog sektora, čija je svrha stvaranje društvenog, pravnog i poslovnog okruženja, koje će potaknuti sve čimbenike gospodarstva, kao i korisnike digitalnih usluga, na donošenje vlastitih poslovnih odluka i odluka o potrošnji, usklađenih s ciljevima ove Strategije.

Nadalje, prilikom provođenja ciljeva i mjera određenih Strategijom potrebno je voditi računa o primjeni tri osnovna načela:

- načela uslužne i tehnološke neutralnosti,
- načela neutralnosti mreža
- načela uključivanja širokopojasnog pristupa internetu unutar opsega univerzalnih usluga

Poticajne mjere Strategije podijeljene su u tri osnovne skupine, koje su akcijskim planom Strategije dodatno razrađuju, a navode se u tablici niže.

Poticajne mjere Strategije:

- sveobuhvatno informiranje o širokopojasnom pristupu velikih brzina;
- stvaranje poticajnog okruženja za ulaganja u širokopojasne mreže velikih brzina;
- poticanje izgradnje širokopojasnih mreža velikih brzina u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja u širokopojasne mreže velikih brzina.

Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja (u daljnjem tekstu: ONP) je provedbeni program usmjeren k ostvarenju nacionalnih strateških ciljeva zadanih Strategijom razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju 2016.-2020., te Digitalnom agendom za Europu u razdoblju do 2020., posebno u dijelu osiguranja dostupnosti brzog širokopojasnog pristupa na cijelom području Republike Hrvatske.

Nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, kao preduvjet razvoja pristupnih mreža novih generacija (NGA), (u nastavku: NP-BBI) usmjeren je u izgradnju nacionalne agregacijske širokopojasne infrastrukture sljedeće generacije i povezivanje ciljanih krajnjih korisnika unutar skupine tijela javne uprave na pristupnu širokopojasnu infrastrukturu sljedeće generacije s brzinama iznad 100 Mbit/s.

Za Strategiju i prateće programe proveden je postupak strateške procjene utjecaja na okoliš (u nastavku: SPUO), a s obzirom da temeljem članka 63. Zakona o zaštiti okoliša podliježu provedbi istog. Tijelo nadležno za provedbu postupka je Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture. Postupak strateške procjene započeo je donošenjem Odluke o započinjanju postupka SPUO (Klasa: 351-01/14-01/227, Urbroj: 530-06-2-15-7, 30. ožujka 2015.). Javna rasprava o sadržaju strateške

studija provedena je 22. travnja 2015. godine u prostorijama Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture s predstavnicima tijela određenih posebnim propisima.

U postupku određivanja sadržaja SPUO sudjelovala su sljedeća tijela:

- Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
- Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine
- Ministarstvo zdravlja
- Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenje, Uprava za prostorno uređenje
- Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenje, Uprava za graditeljstvo, stanovanje i komunalno gospodarstvo
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom
- Ministarstvo turizma
- Hrvatska zajednica županija
- Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za šumarstvo, lovstvo i drvenu industriju
- Ministarstvo poljoprivrede, Uprava poljoprivredne i prehrambene industrije
- Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za vodno gospodarstvo
- Udruga gradova u Republici Hrvatskoj

Na temelju odredaba članka 67. Zakona o zaštiti okoliša osigurano je informiranje i sudjelovanje javnosti u provođenju postupka SPUO objavljivanjem informacije na mrežnim stranicama Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture.

Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture razmotrilo je sva pristigla mišljenja i prijedloge tijela uključenih u utvrđivanje sadržaja strateške studija. Od strane zainteresirane javnosti nisu zaprimljena nikakva dodatna mišljenja na sadržaj strateške studije.

Nastavno na provedenu javnu raspravu o sadržaju strateške studije donesena je Odluka o sadržaju strateške studije (Klasa: 351-01/14-01/227, Urbroj: 530-06-2-15-31, 22.05. 2015).

Uprava za zaštitu prirode Ministarstva zaštite okoliša i prirode ocijenila je kako su Strategija i prateći programi ONP i NP-BBI prihvatljivi za ekološku mrežu te da ne treba provoditi postupak Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu u okviru postupka SPUO (Klasa: UP/I 612-07/15-71/44, Urbroj: 517-07-2-1-15-6, 25. ožujka 2015.).

U skladu s propisima koji reguliraju postupak javne nabave, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture je provelo postupak odabira ovlaštenika za izradu Strateške studije te odabralo poduzeće Interkonzalting d.o.o. iz Zagreba.

Tijela koja su sudjelovala u postupku određivanja strateške studije sudjelovala su i u postupku same strateške procjena.

Dana 29. srpnja 2015. godine u prostorijama Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, održana je prva sjednica Savjetodavnog stručnog povjerenstva za stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Strategiju i prateće programe ONP i NP-BBI. Na prvoj sjednici zaključeno je kako izmjene i dopune, zatražene od članova Savjetodavnog stručnog povjerenstva, ne utječu na cjelovitost i stručnu utemeljenost Studije te je usvojena odluka da se Strateška studija upućuje na javnu raspravu. Prije upućivanja u postupka javne rasprave Strateška studija doručena je prema primjedbama i prijedlozima Savjetodavnog stručnog povjerenstva.

Javna rasprava o Strateškoj studiji utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine i prateće programe ONP i NP-BBI održana je u periodu od 7. kolovoza do 7. rujna 2015. godine, dok je javna rasprava za Strategiju razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine održana u periodu od 3. srpnja 2015. do 1. rujna 2015. godine.

Informacija o pokretanju postupka javne rasprave te sva prateća dokumentacija, bili su dostupni javnosti i zainteresiranoj javnosti na dan početka javne rasprave, 7. rujna 2015. godine na službenoj

stranici Ministarstva: <http://www.mppi.hr/default.aspx?id=19592> te na središnjem državnom portalu za javna savjetovanja:

<https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=181>.

Javno izlaganje o Strateškoj studiji i Nacrtu prijedloga Strategije, u okviru postupka javne rasprave, održano je 28. kolovoza 2015. godine u prostorijama Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture.

Tijekom trajanja javne rasprave o Strateškoj studiji nisu zaprimljene primjedbe, mišljenja i prijedlozi javnosti i zainteresirane javnosti.

Paralelno s upućivanje u javnu raspravu, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture zatražilo je od tijela uključenih u postupak strateške procjene mišljenje na Stratešku studiju.

Slijedom zaprimljenih primjedbi, prijedloga i mišljenja, Strateška studija je doradena od strane ovlaštenika koji je izradio istu. Primjedbe, prijedlozi i mišljenja navode se u poglavlju II. predmetnog Izvješća.

S obzirom na provedeni postupak, a prema odredbama članka 71, stavak 1. Zakona o zaštiti okoliša, te odredbi članka 18. stavak 1. i 2. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode ocijenilo je da je postupak strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije i pratećih programa ONP i NP-BBI proveden sukladno Zakonu o zaštiti okoliša, Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš, Pravilniku o povjerenstvu za stratešku procjenu (Narodne novine br. 70/08) i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti i pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine br. 64/08), (Mišljenje Klasa: 351-03/15-04/992, Urbroj: 517-06-2-1-2-15-2, od 19 listopada 2015.).

Na 31. sjednici Vlade Republike Hrvatske održanoj 13. srpnja 2016.g. donesena je Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine i Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, dok za NP-BBI traje postupak prednotifikacije u Glavnoj upravi za tržišno natjecanje Europske komisije. Po dobivanju odluke o usklađenosti s pravilima državnih potpora, NP-BBI će se uputiti u formalno donošenje na sjednicu Vlade Republike Hrvatske.

II. OČITOVANJE NA MIŠLJENJA, PRIMJEDBE I PRIJEDLOGE NADLEŽNIH TIJELA I/ILI OSOBA NA STRATEGIJU RAZVOJA ŠIROKOPOJASNOG PRISTUPA U REPUBLICI HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 2016. DO 2020. GODINE I PRATEĆE PROGRAME DOSTAVLJENIH U POSTUPKU

ZAPRIMLJENA MIŠLJENJA NA SPUO I PRATEĆE PROGRAME	
Komentar/prijedlog/mišljenje	Očitovanje na komentar/prijedlog/mišljenje
Ministarstvo zdravlja	
<p>U dijelu SPUO koji se odnosi na zaštitu zdravlja ljudi potrebno je u poglavlju Mjere u fazi pripreme/planiranja predvidjeti da će se postavljanje građevina/uređaja pokretnih elektroničkih komunikacija provoditi uz prethodni najavu lokalnom stanovništvu i po potrebi edukaciju istoga o značajkama građevine/uređaja u odnosu na mogući utjecaj na zdravlje ljudi.</p> <p>Predviđena je, naime – »edukacija stanovništva o koristima i pogodnostima korištenja interneta, s posebnim naglaskom na mogućnosti korištenja cijelog niza usluga koje će se osigurati provedbom ONP-a i NP-BBI-a (e-zdravstvo. E-škola)«. U tom dijelu edukacije mogle bi se provesti i edukacije koje se odnose na utjecaj uređaja i opreme na zdravlje ljudi.</p>	<p>Primjedba se prihvaća</p> <p>U poglavlju 7. <i>Mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša, Mjere u fazi pripreme/planiranja</i>, uvrštene su predložene mjere Ministarstva zdravlja</p>
Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Uprava za EU fondove	
<p>Od strane Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture zatražen je ispravka u odnosu na naziv Uprave za fondove EU, a s obzirom da je došlo do promjene naziva.</p>	<p>Primjedba se prihvaća</p> <p>U SPUO su napravljene potrebne izmjene u onim dijelovima gdje se navodio naziv predmetne Uprave.</p>
Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Uprava za sigurnost plovidbe	
<p>Strana 82., 2.3.2 <i>Stanje prijelaznih i priobalnih voda</i> Pojmovi „prijelazne vode“ i “priobalne vode“ upotrebljavaju se u Zakonu o vodama (NN 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14) kojim se, između ostalog, uređuje pravni status voda i upravljanje kakvoćom voda. Za potrebe navedenog Zakona, u članku 3. točkama 64. i 65. definirano je značenje pojma „prijelazne vode“, odnosno “priobalne vode“.</p> <p>Pomorskim zakonikom (NN 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 i 26 /15), člankom 1., između ostalog, utvrđuju se morski i podmorski prostori Republike Hrvatske te uređuju pravni odnosi u njima, sigurnost plovidbe u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske te zaštita i očuvanje prirodnih morskih bogatstava i morskog okoliša. Slijedom navedenoga, predlažem da se u predmetnoj Strateškoj studiji primjeni terminologija iz Pomorskog zakonika jer ista ima širi opseg (Republika Hrvatska u unutarnjim morskim vodama</p>	<p>Primjedba se prihvaća</p> <p>Primjedba koja se odnosila na primjenu terminologije iz Pomorskog zakonika (NN 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 i 26 /15) je prihvaćena i SPUO je doradena u tom smislu. Brojčani pokazatelji korišteni u SPUO preuzeti su iz službenih državnih dokumenata, izrađenih od strane državnih institucija i javno dostupnih.</p> <p>Primjedbe koje su se odnosile na sigurnost plovidbe i jasnije definiranje mjere su prihvaćene te su u tom smislu izvršene promjene u poglavlju 6.3. <i>Mogući utjecaji</i>, 6.3.3. <i>Voda i more i u poglavlju 7.1. Mjere zaštite okoliša.</i></p>

<p>i teritorijalnom moru ima suverenitet nad zračnim prostorom iznad njih te nad dnom i podzemljem tih morskih prostora) od terminologije koja se upotrebljava u Zakonu o vodama. Nadalje, s tim u svezi, potrebno je promijeniti sve brojčane pokazatelje. Za točnost brojčanih pokazatelja predlažem da se obratite Hrvatskom hidrografskom institutu koji može dati službene vrijednosti.</p> <p>Strana 150., 6.3.3. <i>Vode i more</i>, predloženo je da se u stavku 3., u rečenici „Tijekom izvođenja ...“ iza riječi „morskog dna“ dodaju riječi „i morskog podzemlja“.</p> <p>Nadalje, predlažem brisati dio rečenice koji započinje s riječima “a koliku je konkretnu“.</p> <p>Isto tako, predlažem da se u ovom pod poglavlju osvrne na sigurnost plovidbe na način da se napiše kakav se utjecaj očekuje na sigurnost plovidbe u fazi, pripreme/planiranja (polaganja svjetlovodne infrastrukture), fazi izgradnje i u fazi provedbe/primjene. Nužno je u tekstu naglasiti da sva svjetlovodna infrastruktura nakon izgradnje (bez obzira da li je u funkciji ili nije) mora biti ucrtana od strane Hrvatskog hidrografskog instituta na službenim pomorskim kartama.</p>	<p>Primjedbe koje se odnose na brisanje određenih dijelova rečenica, odnosno navođenje drugačije formulacije su prihvaćene i promjene su izvršene u SPUO.</p>
<p>Ministarstvo poljoprivrede</p>	
<p>Primjedbe: tekst SPUO Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj kao slijedi:</p> <p>1.2. (str. 43) Pregled odnosa strategija i programa s odgovarajućim strategijama i planovima nije naznačeno područje Tlo i poljoprivreda u popisu, a u tabelarnom iskazu je necjelovito obrađena poljoprivreda kao gospodarska grana kroz temu ruralno područje, a tlo nije obrađeno.</p> <p>Naime kao osnova za ovo elaboriranje na nacionalnom nivou je uz Program ruralnog razvoja, i trogodišnji Strateški plan Ministarstva poljoprivrede, koji u stvari predstavlja osnovicu Ministarstvu financija za donošenje proračuna, te nije cjeloviti razvojni strateški plan. (navedeno pod točka 11. Izvori podataka i popis propisa navedeno pod br. 70 i 71), dok je jedini cjeloviti razvojni, ali zastarjeli strateški dokument iz 2002. godine Strategija razvoja poljoprivrede i ribarstva.</p> <p>6.3.2. (str.148) Mogući utjecaji - Tlo i poljoprivreda pod „ne očekuje se značajan utjecaj“ treba dodati „negativan“, jer razmatrani utjecaj može biti i pozitivan. U tekstu je potrebno odvojiti analizu mogućeg negativnog utjecaja zahvata, koji se uvodi uz postojeću infrastrukturu, od uspostave novih koridora za postavljanje linijske infrastrukture, kao i novih pratećih objekata, koji pretpostavlja mogućnost određenog oštećenja tla kroz privremenu ili trajnu prenamjenu, kao i eventualno ograničenje sadnje višegodišnjih nasada</p>	<p>Primjedba se prihvaća</p> <p>U poglavlju 1.2 Pregled odnosa strategija i pratećih programa (ONP i NP-BBI) s odgovarajućim strategijama, planovima i programima dodano je i obrađeno područje tlo i poljoprivreda.</p> <p>U poglavlju 6.3.2. koje se odnosi na moguće utjecaje na tlo i poljoprivredu primjedba je usvojena te su izvršene potrebne promjene. Primjedbe koje su se odnosile na numeriranje mjera zaštite okoliša i dopunu u smislu mogućih utjecaja na tlo i poljoprivredu te prijedloga mjera zaštite okoliša su prihvaćene i uvrštene u SPUO.</p>

<p>u području radnog zahvata svjetlovoda, oštećenja tla erozijom odnosno premještanjem, te onečišćenjem štetnim tvarima.</p> <p>Pojam oštećenje tla definira članak 5. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, kao degradaciju u intenzivnoj proizvodnji, onečišćenje štetnim tvarima, premještanje/erozija i prenamjena.</p> <p>7. Mjere zaštite okoliša (str. 167) - načelna primjedba - da se numeriraju točke pod mjerama i grupiraju po sastavnicama okoliša.</p> <p>Mjera 4. Može li se dodati uz uspostavu središnjeg repozitorija katastra vodova te pratećih objekata u funkciji sustava.</p> <p>Faze pripreme i planiranja- prilikom postavljanja trase potrebno je izbjegavati zahvate na osobito vrijednom (P1)obradivom i vrijednom obradivom (P2) poljoprivrednom zemljištu, te na područjima pod višegodišnjim nasadima, tradicijski vrijednim agrokolišnim područjima kao i izbjegavati cijepanje cjelina (polja) poljoprivrednog zemljišta.</p> <p>Faza izgradnje dodati prilikom izvođenja zemljanih radova humusni sloj je potrebno deponirati i nakon zatrpavanja svjetlovoda vratiti kao gornji sloj.</p> <p>Izbjegavati radove na trasi u fazi zriobe poljoprivrednih kultura na većim površinama intenzivnog uzgoja pred berbu i žetvu</p> <p>Provoditi mjere zaštite tla od onečišćenja i erozije</p> <p>U najvećoj mogućoj mjeri koristiti postojeće pristupne putove za izvođenje zahvata.</p> <p>9. Pregled očitovanja nadležnih tijela (str. 174)</p> <p>Određivanje sadržaja, nije navedeno očitovanje Ministarstva poljoprivrede, Uprave poljoprivrede i prehrambene industrije, Službe za poljoprivredno zemljište.</p> <p>Pod legislativa dodati ; Zakon o poljoprivrednom zemljištu (NN broj 39/13. i 48/15.)“.</p>	<p>U Pregled očitovanja nadležnih tijela dodano je očitovanje Ministarstva poljoprivrede, Uprave poljoprivrede i prehrambene industrije, Službe za poljoprivredno zemljište.</p> <p>U dijelu u kojem se navode korišteni propisi dodan je Zakon o poljoprivrednom zemljištu (NN broj 39/2013. i 48/2015.).</p>
<p align="center">Ministarstvo poljoprivrede, Upravno područje šumarstva, lovstva i drvne industrije</p>	
<p>Podatke koji se navode u <i>poglavlju 2.7. Šume, šumarstvo i lovstvo</i> potrebni je uskladiti s šumskogospodarskom osnovom područja Republike Hrvatske.</p> <p>Dio koji se odnosi na prikaz prosječne drvne zalihe i usporedbu s Republikom Slovenijom potrebno je ukloniti, a zbog drugačijeg omjera u vlasničkoj strukturi Republike Slovenije.</p> <p>Poglavlje <i>2.7. Šume, šumarstvo i lovstvo</i> dopuniti podacima koji se odnose na površine šuma pod minama, ugroženost od šumskih požara, te površine šuma važne za šumski reprodukcijiski materijal.</p>	<p>Primjedba se prihvaća</p> <p>Primjedbe zaprimljene od strane Ministarstva poljoprivrede, Upravno područje šumarstva, lovstva i drvne industrije su prihvaćene i izvršene su potrebne dorade i dopune SPUO u tom smislu u dijelu koji se odnosu na šume, šumarstvo i lovstvo.</p>

Ministarstvo poljoprivrede, Upravno područje šumarstva, lovstva i drvne industrije	
<p>Upravno područje poljoprivrede i prehrambene industrije istaknulo je moguće utjecaje elektromagnetskih valova na pčelinje zajednice i navigacijsku vještinu pčela te nedovoljnu zastupljenost ove vrste utjecaja u SPUO.</p>	<p>Nastavno na zaprimljen komentar Min. poljoprivrede pripremljen je i poslan odgovor koji je dodatno pojašnjeno kako SPUO nije obrađivala mobilnu telefoniju niti telekomunikacijsku infrastrukturu drugačiju od svjetlovodne tj. „čvrste“ pa u njoj nije bilo niti potrebno elaborirati područje mogućih utjecaja EM polja mobilne telefonije na opću ljudsku populaciju i/ili na okoliš i biote (životinjsku populaciju pa time i na populaciju pčela u RH) koje potiče od mobilnih telekomunikacijskih sustava (bežičnih).</p>
<p>Zatražena je promjena u dijelu koji se odnosio na štetne utjecaje na poljoprivredne površine i tlo u vidu drugačije formulacije utjecaja.</p>	<p>No, znajući da će javnost RH biti iznimno zainteresirana i za problematiku EM polja iz telekomunikacijskih sustava (moderna telefonija) u poglavljima 1.2, 2.8, 6.3.7, 7 i 8 Strateške SUO je, po prvi puta u nekoj Strateškoj studiji u RH uopće, obrađena problematika međudjelovanja elektromagnetskih polja s okolišem (pa tako i posredno sa ljudima i biotom) koja bi mogli biti rezultat uvođenja širokopojsnog internetskog pristupa na sva javna i privatna mjesta (antenske sustave) od interesa u RH kako bi svi stanovnici RH imali pristup internetu, bilo preko žične veze (utičnice u zidu) ili preko bežične veze (WiFi i mobilna telefonija). Odgovorom koji je poslan je istaknuto kako predmetna primjedba predstavlja vrlo dobro i kvalitetno područje budućih rasprava koje bi uključile i životinjski svijet koji je značaja za gospodarstvo RH i posebno za bioraznolikost na cjelokupnom teritoriju RH. Primjedbe koja se odnosila na potrebu drugačije formulacije utjecaja je prihvaćena.</p>
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Sektor za procjenu utjecaja na okoliš i industrijsko onečišćenje	
<p>U poglavlju 2.5. Bioraznolikost potrebno je riječ »svojta« zamijeniti sa riječi vrsta, a dio koji se odnosi na Ekološku mrežu potrebno je dopuniti podatkom kako je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode donijelo Rješenje kako su Strategija i prateći programi prihvatljivi za ekološku mrežu od 25.ožujka 2015.g. (Klasa: UP/I 612-07/15-71/44, Urbroj: 517-07-2-1-15-6).</p> <p>Također, zatražene su dvije promjene u dijelu koji se odnosi na mjere u fazi pripreme/planiranja.</p> <p>U poglavljima 2.1.1. Klimatske promjene i 2.1.2. Kvaliteta zraka bilo je potrebno izvršiti promjene u vidu drugačije formulacije određenih rečenica, usklađivanja s propisima važećim za predmetna područja, način izvješćivanja prema Okvirnoj konvenciji UN-a o promjeni klime.</p> <p>Isto tako, zatraženo je da se razmotri mogući utjecaj klimatskih promjena na provedbu Strategije.</p>	<p>Primjedbe i prijedlozi zaprimljeni od Ministarstva zaštite okoliša i prirode su prihvaćeni i izvršene su potrebne dopune i izmjene u SPUO.</p>

ZAPRIMLJENA MIŠLJENJA NA STRATEGIJU I PRATEĆE PROGRAME**Robert Podvezanec / fizička osoba**

Podnositelj u bitnome navodi subjektivan sud o stanju širokopojasnog pristupa u RH iz kojeg proizlazi da širokopojasna infrastruktura uopće ne postoji. Nadalje navodi konkretan slučaj prijave projekta i nezainteresiranost institucija JLS za isti. Također izražava zabrinutost u vezi provedbe mjere koja predviđa donošenje zakona o mjerama za smanjenje troškova postavljanja EK mreža velikih brzina kojim je predviđena koordinacija radova i izgradnja integrirane infrastrukture. Navodi kako je jako skeptičan prema ovom planu Vlade RH jer ovo su samo priče, planovi, priprema nekakve dokumentacije, a od konkretnih radova nema ništa te navodi primjer tvrtke u Nizozemskoj

Podnositelj iznosi subjektivni sud o nezadovoljavajućem stanju infrastrukture. Međutim, službeni statistički podaci Europske komisije i nacionalnog regulatornog tijela (HAKOM) pokazuju da Hrvatska ima zadovoljavajuće stanje razvijenosti osnovne širokopojasne infrastrukture, s nešto slabijim pokazateljima njenog korištenja (penetracija usluga). Naročito dobro je razvijen širokopojasni pristup putem pokretnih EK mreža te je RH u ovom području iznad prosjeka država članica EU.

Činjenica je da Hrvatska treba napraviti značajni iskorak u smislu razvoja NGA širokopojasne infrastrukture i usluga prvenstveno u dijelu nepokretnih mreža, što je ujedno i glavni cilj ove Strategije. Uspješnom provedbom ove Strategije u narednom razdoblju moguće je značajno povećati kvalitetu širokopojasne infrastrukture i time dostići stanje razvijenosti širokopojasne infrastrukture i usluga u vodećim zemljama EU-a.

Regionalna energetska agencija Kvarner d.o.o., Rijeka

Nigdje nisu navedene čvršće veze i potencijalne sinergije ka drugim strategijama RH kojima bi se jasnije argumentiralo zašto nam kao državi nema napretka kako u ekonomskom tako i u socijalnom smislu ukoliko nema izgrađene širokopojasne infrastrukture. Tekst je pun općih mjesta, nada i očekivanja – a premalo fakata, konkretnih analiza i naznake smjera sistematskog rješavanja uočenih problema.

Podnositelj navodi niz strategija na koje se po njegovom mišljenju Strategija razvoja širokopojasnog pristupa mora referencirati.

U skladu sa prethodnim, smatramo da su potrebne značajne izmjene dokumenta ukoliko se želi dobiti strategiju koja neće biti „mrtvo slovo na papiru“ nego prihvatljiva široj javnosti i prije svega provediva u danim vremenskim rokovima.

Primjedba se ne prihvaća.

Sve glavne strategije koje su relevantne za razvoj širokopojasnog pristupa nalaze se u tekstu prijedloga Strategije.

Smatramo da bi se navođenjem dodatnih referenciranih strategija, prema prijedlogu podnositelja, nepotrebno povećala kompleksnost strategije. Slažemo se da su sve strategije koje navodi Podnositelj povezane sa širokopojasnim pristupom, no dio njih proizlazi iz glavnih referenciranih strategija, pa ih nije potrebno dodatno navoditi.

Također smatramo da operativne programe za europske fondove nije potrebno navoditi u Strategiji, budući da su oni provedbeni dokumenti koji su determinirani i ciljevima ove Strategije (u dijelu širokopojasnog pristupa).

Ne slažemo se s konstatacijom da je Strategija „mrtvo slovo na papiru“ i da su potrebne značajne izmjene dokumenta.

Također, Strategijom su dane osnovne relevantne činjenice, analize i naznake smjera razvoja širokopojasnog pristupa (poglavlje 1 i 2), budući da se radi o strateškom dokumentu, koji treba biti prije svega koncizan.

<p>Terminologija koja se koristi u Strategiji treba biti usuglašena s terminologijom iz Direktive 2014/61/EU o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža velikih brzina (posebno je potrebno biti jako precizan kod upotrebe termina gradnja – postavljanje). Naime gradnja mreže nije isto što i gradnja infrastrukture, a za Ministarstvo gradnja mreže uvijek znači obavljanje građevinskih radova. Stoga je u nazivu Direktive, a i budućeg Zakona riječ „postavljanje“ mreža bolja opcija od "gradnje" mreža.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Terminologija koja se koristi u Strategiji usklađena je s terminologijom koja se koristi u području elektroničkih komunikacija. Terminologija vezana za gradnju usklađena je s propisima iz područja gradnje i prostornog planiranja.</p>
<p>U Strategiji postoje nesklad između ciljeva i raspoloživih financijskih sredstava za realizaciju istih. Zbog toga je Strategiju potrebno nadopuniti sa poglavljem financijske izvedljivosti iste.</p> <p>Obrazloženje</p> <p>Prema prijedlogu nove Strategije za realizaciju postavljenih ciljeva bit će potrebna financijska sredstva u iznosu od cca. 12 milijardi kuna (vidi str. 6) a kroz mjeru 9 i 10 osigurano je cca 260 milijuna EUR (pristupna mreža), odnosno cca 101 milijun EUR (agregacijska mreža). Kad se ovom doda učešće privatnih partnera koji budu ulazili u projekt od cca 30% onda je to sveukupno cca 3,7 milijardi kuna, što je značajno manje od procijenjenih troškova izgradnje od 12 milijardi kuna. Jasno je da spomenutim sredstvima treba pridodati ulaganja operatora u područjima gdje postoji komercijalni interes. Međutim, o tome kao i gruboj projekciji broja priključaka sa brzinama većim od 30 Mbit/s, odnosno od 100 Mbit/s koja se planiraju realizirati sa tim sredstvima u Strategije nema ni riječi.</p> <p>Evidentan nesrazmjer između potrebnih sredstava i onoga što je planirano nije nigdje obrazložen niti je ponuđen mehanizam kako „popuniti“ razlike nekim recimo inovativnim modelima. No ne samo da su financije nedorečene već se opet u tehnološkom dijelu nedovoljno stimuliraju veće brzine (od 100 do 1000 Mbit/s) odnosno propušta se mogućnost da se barem u strateškom dokumentu da neka vizija i poticaj razvoju bolje i „future proof“ infrastrukture. Osim toga ovim novim poglavljem trebaju biti precizirani, konkretizirani te definirani izvori osiguranja dodatnih financijskih sredstava o kojima su raspravljala u poglavlju 4.3.1.</p>	<p>Primjedba se djelomično prihvaća.</p> <p>Primjedba podnositelja o iznosu financijskih sredstava za realizaciju Strategija primarno adresira nepovratna sredstva koje je potrebno osigurati za sufinanciranje izgradnje NGA mreža u područjima gdje ne postoji komercijalni interes. Strategijom je moguće specificirati samo iznos nepovratnih sredstava koja su trenutno osigurana, a to su sredstva unutar Operativnog programa „Konkurentnosti i kohezija“.</p> <p>U poglavlju 6 Strategije bit će dodana napomena o mogućnosti/potrebi osiguranja dodatnih iznosa nepovratnih sredstava za provedbu ciljeva Strategije.</p> <p>Strategijom su navedene aktivnosti kojima je cilj poticati privatne operatore na ulaganja. Dodatno, u poglavlju 6 Strategije jasno je dana uputa svim privatnim investitorima na mogućnost korištenja financijskih instrumenata, kao što je Europski plan za strateška ulaganja i CEF kojeg direktno provodi Europska komisija. Strategijom je, u uvodnom dijelu poglavlja 1. jasno dan poticaj razvoju i širokopojasnog pristupa s brzinama iznad 100 Mbit/s. Minimalni udio širokopojasnih priključaka s brzinama iznad 100 Mbit/s određen je drugim temeljnim ciljem strategije.</p>

U Strategije (na str. 2) jasno je naznačeno da je „primarni cilj Strategije utvrditi koliko je trenutno zaostajanje RH, tzv. digitalni jaz, koji su razlozi u recentnoj prošlosti doveli do toga, te uz pomoć kojih mjera javne politike Hrvatska može sustići prosječnu razinu razvitka zemalja članica EU“. U nastavku strategije dan su odgovarajući grafički prikazi iz kojih je vidljivo da relevantni pokazatelj širokopojasnog pristupa pokazuju značajno zaostajanje RH u odnosu na druge zemlje EU. Međutim nigdje se ne navode razlozi koji su doveli do toga iako je RH početkom ovog stoljeća imala relativno razvijenu pristupnu mrežu na bazi simetrične parice čija je srednja duljina pretplatničke petlje (jedan od bitnih pokazatelje „širokopojasnosti“) bila među najkraćima, kad se ona uspoređuje sa drugim. Osim toga veliki postotak čvorova pristupnih mreža bio je povezan sa svjetlovodnim kabelom na jezgrenu mrežu. Prema tome, u proteklom razdoblju RH uz relativno povoljne startne pozicije se po relevantnim pokazateljima širokopojasnog pristupa nalazi na začelju država EU (što se i konstatira u poglavlju 2.4 Strategije). Zbog toga smatramo da u spomenutom poglavlju treba navesti i razlog zbog čega se je to dogodilo te izvući odgovarajuće pouke kako se pogreške napravljene u proteklom razdoblju ne bi ponovile.

Kada se ranije spomenuto dovede u korelaciju sa onim što je izneseno u prethodnoj točki onda se vidi koliko je angažmana, napora i upornosti potrebno da bi se postavljeni ciljevi nove Strategije uistinu i ostvarili uz prethodno osigurana potrebna financijska sredstva.

Zaostatak se može relativno brzo nadoknaditi ako se uspostavi konstruktivna suradnja navedenih ministarstava te primjereno adresira sljedeće inicijative:

- Stimulira nove i inovativne pristupe u kontekstu financiranja (primjerice aktivnosti PGŽ u kontekstu Connected Community/ Juncker inicijativa radi sa EIB-om)
- Bitno pojednostavi legislativa i procedure u kontekstu rješavanja imovinsko-pravne problematike, izdavanja građevinskih dozvola i ostalih administrativnih prepreka
- Stimulira korištenje novih i brzih tehnologija izgradnje FTTx mreža koje 3 do 5 puta mogu smanjiti troškove izgradnje
- Razmotri princip javnih radova (za nezaposlene ili one koji primaju socijalnu pomoć) i/ili samogradnje (community works) za smanjenje troškova priključaka ka krajnjim korisnicima

Primjedba se ne prihvata.

U poglavlju 2 dana je analiza stanja i dosadašnjih trendova razvoja širokopojasnog pristupa u RH kao i pripadajuća SWOT analiza.

Neke od navedenih slabosti u SWOT analizi (npr. nedostatna ulaganja u izgradnju mreža sljedeće generacije; sporo rješavanje imovinsko-pravnih odnosa; slab investicijski potencijal alternativnih operatora, što negativno utječe na infrastrukturno natjecanje, uključujući i izgradnju novih NGN mreža; nepovoljne geodemografske karakteristike RH, posebno disperzirana naseljenost na većem dijelu zemljopisnog područja, rezultiraju visokim troškovima implementacije NGA mreža u tim područjima i dr.) upravo ukazuju na razloge zaostajanje RH u odnosu na druge zemlje EU po pitanjima relevantnim za pokazatelje širokopojasnog pristupa. Nadalje, što je već prethodno navedeno, Strategijom su specificirani trenutno dostupni izvori nepovratnih sredstava, za čije su osiguranje nadležna državna tijela.

Strategijom su određene i mjere za poticanje privatnih ulaganja, odnosno privatni operatori potiču se na osiguranje financijskih sredstava za ulaganja u izgradnju širokopojasnog pristupa pod komercijalnim uvjetima, uključujući i inovativne izvore (kako navodi podnositelj, npr. Europski fond za strateška ulaganja).

Dio inicijativa koje predlaže podnositelj su odgovarajuće adresirani u Strategiji (npr. oko administrativnih postupaka vezanih uz izgradnju mreže).

Inicijative vezane uz porezna izuzeća i/ili poticaje podložni su pravilima o državnim potporama. Budući da je dio ulaganja u širokopojasne mreže u nekomercijalnim područjima već obuhvaćen državnim potporama, upitna je mogućnost primjene dodatnih državnih potpora.

Kroz referencirane strategije, Republika Hrvatska se već odlučila i razvija javne e-usluge, što će doprinijeti povećanju potražnje za uslugama širokopojasnog pristupa. Razvoj ostalih usluga u nadležnosti je privatnog sektora i tržišta.

<ul style="list-style-type: none"> • Razmotri smanjenje PDV na određene proizvode/usluge dok se ne „sustignu“ naprednije zemlje • Razmotre direktni poticaji domaćoj industriji i kompanijama koji rade u bilo kojem dijelu izgradnje nove infrastrukture (npr. olakšavanje nabave specijalnih građevinskih strojeva, posebnih alata i mjernih uređaja, olakšice kod zapošljavanja radnika specifičnih znanja itd.) • Razmotre poticaji u kontekstu stvaranja inovativnih servisa za građane i turiste koji su odmah dostupni po novoizgrađenoj mreži što bi predstavljalo veliki doprinos „bankabilnosti“ novoizgrađene infrastrukture. 	
<p>Neke od provedbenih mjere su već zakašnjele s obzirom na vremenski period korištenja raspoloživih financijskih EU sredstava (razdoblje 2014-2020).</p> <p>Na primjer Mjera 4, Uspostava središnjeg repozitorija katastra vodova, s modulom GIS EKI i povezane opreme te jedinstvene informacijske točke za razmjenu podataka o planiranim radovima već je trebala biti u najvećem dijelu potpuno funkcionalna sa aspekta što efikasnijeg korištenja raspoloživih EU sredstva. Naime, ispada da će ta provedbena mjera biti realizirana u potpunost kada više neće biti moguće koristiti raspoloživa financijska sredstva (u stavci „iznos planiranih sredstava“ za ovu mjeru predviđena su sredstva od 20 milion kn za daljnji razvoj i punjenje sustava). Središnji repozitorij katastra vodova s modulom GIS EKI trebao je biti raspoloživ jedinicama lokalne uprave i samouprave (dalje: JLS) već u fazi izrade Plana razvoja širokopojasne infrastrukture (dalje: PRŠI) te kasnije u fazi izrade projektne dokumentacije a sve u cilju da se racionalno planira i projektira pristupna mreže nove generacije (dalje: NGN).</p> <p>Isto to se odnosi na Mjeru 5, „Pojednostavljenje procedura za ishođenje potrebnih dozvola za objekte elektroničke komunikacijske infrastrukture“ i Mjeru 6, „Poticanje investicija u razvoj širokopojasne infrastrukture sljedeće generacije“, koje su po našem mišljenju već trebale biti odavno implementirane u zakonodavni okvir.</p> <p>Rokovi koji se navode u Strategiji su posve neprihvatljivi (prosinac 2016) jer znači da se uopće neće moći stići konzumirati raspoloživa sredstva zbog nedostatka vremena.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Podnositelj izražava svoje mišljenje o zakašnelosti pojedinih mjera u pogledu mogućnosti korištenja sredstava europskih fondova, s čime se nije moguće složiti. Radi se o mjerama kojima se dodatno olakšavaju ulaganja u novu infrastrukturu i mreže. Međutim, provođenje tih mjera, uključujući i početak njihovog provođenja, nije jedini i nužan preduvjet za planiranje i izgradnju nove širokopojasne infrastrukture i mreža, kao i njihovo sufinanciranje iz sredstava europskih fondova.</p> <p>Također, podaci iz katastra vodova trenutno su dostupni u jedinicama lokalne samouprave, koje su, u skladu s važećim propisima, dužne vodite te katastre. Time jedinice lokalne samouprave koje pripremaju projekte na svom području imaju mogućnost služenja katastrom vodova na lokalnom području, za potrebe pripreme projekata izgradnje širokopojasne infrastrukture i mreža u koliko iste imaju ustrojene i kontinuirano ih vode.</p> <p>Nadalje, napominjemo kako se upravo ovom Strategijom po prvi put jasno postavlja zadatak stvaranja središnjeg repozitorija katastra, te se definira konačan i realan rok uspostave</p>

<p>Nedostaje konkretna provedbena mjera direktne pomoći JLS na planiranju i dizajnu NGN pristupnih mreža kao jednog od najvažnijih segmenata u realizaciji širokopojasnih NGN mreža na području konkretnih JLS.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Smatramo da je takva pomoć na strateškoj razini već obuhvaćena mjerom 9 Strategije, dok su detaljniji provedbeni koraci pomoći/podrške JLS propisani ONP-om (uloga NOP-a tijekom pripreme projekata na lokalnoj razini).</p>
<p>Za neke mjere kao npr. mjera 11 i 12 nisu dani nikakvi podaci o iznosu planiranih sredstava i izvorima financiranja. Primjer MJERA 5 i 6: „Nedostaje izmjena postojećih ili donošenje posebnih propisa iz područja gradnje i prostornog uređenja u cilju pojednostavljenja administrativnih procedura za ishodenje potrebnih dozvola za postavljanje infrastrukture širokopojasnog pristupa“ –KOJIH, KAKO, TKO, KADA ?? Nije valjda da se već ne zna što treba promijeniti, već se predlaže osnivanje još jedne radne skupine koja će tek krenuti u analizu i predlaganje rješenja. Takvim pristupom proces će trajati još najmanje 5 godina uz daljnje onemogućavanje realizacije ciljeva Strategije.</p>	<p>Iznosi planiranih sredstava i izvori financiranja dodatno će se doraditi u proceduri međuresorne koordinacije koja se provodi nakon javnog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću.</p>
<p>Mjera 3.U skladu s Direktivom Zakon treba biti donesen do kraja ove godine, a njegova primjena je od sljedeće godine. Budući da se mjera zove: Donošenje Zakona..., tada rok provedbe, tj. donošenje Zakona mora biti usklađeno s rokom koji određuje Direktiva 2014/61/EU.</p>	<p>Primjedba se prihvaća.</p>
<p>Hrvatski telekom d.d. Zagreb</p>	
<p>Trenutni nacrt Prijedloga Strategije, na žalost, ne uzima u obzir važnost poticanja privatnih ulaganja u NGN širokopojasne mreže, kao nužnog preduvjeta razvoja širokopojasnog pristupa u RH te jedinog realnog temelja za ostvarivanje ciljeva DAE-e je. To istovremeno znači da bi Prijedlog Strategije trebao prepoznati kako državne potpore za razvoj širokopojasnog pristupa trebaju biti ograničene isključivo za slučajeve kada ne postoji interes privatnih investitora, sve kako se ne bi ugrozila privatna ulaganja i kako bi se bi se financijska sredstva predviđena za razvoj širokopojasnog pristupa što učinkovitije i racionalnije trošila. Navedeno je u skladu s sa EU pravilima i praksom. Naime, skladno relevantnoj EU Smjernici² državne potpore trebaju, između ostalog, osigurati (i) učinkovito korištenje državnih sredstava te moraju biti komplementarne privatnim ulaganjima, odnosno da iste ne smiju zamijeniti privatna ulaganja ili ugroziti buduća ulaganja (članak 4), (ii) da se iznos državnih potpora svede na minimum</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Sukladnost svih programa poticanja ulaganja u NGN širokopojasne mreže s pravilima državnih potpora bit će verificirana odobrenjima Europske komisije kroz postupke notifikacije, kako je propisano relevantnim europskim i hrvatskim pravnim okvirom državnih potpora. Interes privatnih operatora za ulaganjima provjerava se putem javne rasprave prije pokretanja projekata poticane izgradnje širokopojasne infrastrukture, kada se prikupljaju i verificiraju planovi operatora za ulaganjima u budućem razdoblju.</p> <p>Davatelj potpora ima pravo izbora investicijskog modela sukladno okolnostima i potrebama razvoja širokopojasne infrastrukture na svakom području provedbe projekta, pri čemu nema potrebe da takav izbor davatelja potpora ograničava bilo kakvim mjerama i/ili propisima.</p>

<p>potreban za realizaciju konkretnog projekta (članak 12.) te (iii) poticanje novih privatnih ulaganja koja će uslijediti kao posljedica javne intervencije (članak 51.).</p> <p>Također, gore navedeno je u skladu sa politikom državnih potpora RH3, koja u bitnome određuje kako državna potreba treba predstavljati instrument uspješnog i učinkovitog raspolaganja javnim sredstvima, odnosno da mjera državne potpore koja nije usmjerena rješavanju tržišnih neuspjeha i nema poticajni učinak zapravo predstavlja nepotrebno trošenje javnih sredstava i čini štetu jedinstvenom unutarnjem tržištu pogoršavajući uvjete tržišne utakmice. Drugim riječima, takva državna potpora bi se u smislu pravila o dodjeli državnih potpora mogla smatrati „lošom“ državnom potporom, jer ne bi davala pravi poticaj privatnim investicijama već bi istiskivala privatne investicije te održavala na životu neučinkovite i neodržive poduzetnike.</p> <p>Prilikom definiranja mjera za poticanje privatnih investicija, Strategijom je potrebno utvrditi okvir temeljem kojeg će se privatni investitori uključiti u investicijske modele razvoja širokopojasnog pristupa i temeljem kojega će se u slučaju postojanja interesa privatnih investitora, prednost u izboru odgovarajućeg investicijskog modela za svaki pojedinačni projekt dati prije svega investicijskom modelu privatnog DBO-a ili modelu javno-privatnog partnerstva. Tek u slučaju ne postojanja interesa privatnih investitora, trebalo bi se razmotriti opravdanost odabira investicijskog modela javnog DBO-a.</p>	<p>Investicijski model javnog DBO-a, sukladno pravilima i praksi EU-a, može biti usmjeren isključivo na izgradnju i održavanje pasivne infrastrukture, čime se sve privatne operatore potiče na ulaganja u aktivnu mrežnu opremu i maloprodajne usluge.</p>
<p>Potreba bolje preraspodjele sredstva planiranih za provedbu mjera 9. (Provedba Okvirnog nacionalnog programa za razvoj širokopojasne pristupne infrastrukture (ONP)). i 10. (Provedba Nacionalnog programa razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture (NP-BBI) Prijedloga Strategije u svrhu ispunjavanja ciljeva DAE</p> <p>U Prijedlogu Strategije je navedeno da je za provedbu mjere 9. planirano okvirno 259 mio EUR-a (od čega 123.154.909,00 EUR iz OPKK te 135.820.480,00 EUR iz EIB-a, dok se istovremeno je za realizaciju mjere 10. u Prijedlogu Strategije planira 86.215.131 EUR (EFRR - OPKK) te 15.214.435 EUR (nacionalna komponenta (EIB) – OPKK.</p> <p>HT je mišljenja kako nisu osigurana dostatna sredstva za postizanje ciljeva DAE te da način na koji su dostupna sredstva za realizaciju mjera 9. u 10. trenutno preraspodijeljena ugrožava mogućnost ostvarenja DAE u RH. Naime, s obzirom da je cilj Prijedloga Strategije postići u RH ciljeve DAE, to znači da je u RH do 2020. godine potrebno povećati NGA pokrivenost sa trenutnih 33% kućanstava koji</p>	<p>Primjedba se djelomično prihvaća.</p> <p>Raspodjela sredstava iz ESI dana je u okviru Partnerskog sporazuma i OPKK koji su doneseni na nacionalnoj razini i dogovoreni s EK</p> <p>Međutim, privatni sektor se potiče i ničim ne ograničava da u područjima od komercijalnog interesa koriste druge izvore financiranja i financijske instrumente, uključujući CEF i Europski fond za strateška ulaganja.</p> <p>U poglavlju 6 Strategije bit će dodana napomena o mogućnosti/potrebi osiguranja dodatnih iznosa nepovratnih sredstava za provedbu ciljeva Strategije.</p> <p>Vežano za samu preraspodjelu sredstava za realizaciju mjera 9 .i 10. u sklopu ovih komentara unutar javne rasprave nisu transparentno prikazane sve činjenice vezane za konkretan prijedlog, a koje imaju ključan utjecaj na nužnost inicijalno predložene raspodjele sredstava, posebice iz razloga osiguranja dugoročne održivosti NP-BBI programa,</p>

imaju pristup brzom NGA širokopojasnom pristupu (> 30 Mbit/s) na 100 % kućanstva koji bi do 2020.g. trebali imati pristup brzom NGA širokopojasnom

pristupu u RH, odnosno potrebno je izgraditi dodatnu NGA mrežu za još okvirno 67 % kućanstava (1 mio kućanstva⁴).

S obzirom da trenutno u RH nisu osigurana dostatna sredstva za postizanje ciljeva DAE, kako bi se u RH doista povećao broj kućanstava u skladu s ciljeva DAE - potrebno je bolje preraspodijeliti planirana sredstva za provedbu mjera 9. i 10. Prijedloga Strategije i to na način da se mjera 10. Prijedloga Strategije (NPBBI-a), umjesto na planirani način, realizira na način da se nadogradi HT-ova postojeća agregacijska infrastruktura tamo gdje je to potrebno. Naime, HT već ima optičku agregacijsku infrastrukturu u ciljanim naseljima ili u njihovoj blizini i spreman je, te sposoban istu nadograditi te u manjem dijelu izgraditi kako bi se omogućilo pružanje usluga NGA širokopojasnog pristupa u navedenim naseljima uz pomoć javnih fondova. Pri tome bi za realizaciju mjere 10. Prijedloga Strategije korištenje HT-ove agregacijske mreže zahtijevalo 16 mio EUR-a javnih fondova, dok bi plan Vlade RH za izgradnjom nove paralelne agregacijske infrastrukture koštao okvirno 257 mio EUR-a javnog novca prema kalkulacijama HT-a. Iz navedenog proizlazi da Vlada RH planira potrošiti 16 puta više javnih fondova (257 naprema 16 mio EUR-a) kako bi se postigao isti rezultat.

Prema procjenama HT-a, navedena preraspodjela bi ostvarila mogućnost da se oko 73 mio EUR-a iz mjere 10., prebaci u mjeru 9., a što bi (uz određeni udio sufinanciranja i udjela privatnog sektora) rezultiralo bržim ostvarivanjem ciljeva a DAE u RH. Konkretno, navedena preraspodjela sredstava planiranih za provedbu mjera 9. i 10. omogućila bi:

- da umjesto 0 dodatnih kućanstava planiranih za spajanje na brzi (najmanje 30 Mbit/s) širokopojasni pristup po sadašnjem scenariju Vlade RH za mjeru 10., potencijalno čak 365 tisuća dodatnih kućanstava (24 %) bude spojeno na brzi širokopojasni pristup ili da umjesto 2939 dodatnih kućanstava (0,6%) planiranih za spajanje na ultra-brzi (najmanje 100 Mbit/s) širokopojasni pristup po sadašnjem scenariju Vlade RH za mjeru 10., potencijalno čak 122 tisuća dodatnih kućanstava (8 %) bude spojenih na ultra-brzi širokopojasni pristup.

Iz navedenog jasno proizlazi da bi predložena preraspodjela sredstava planiranih za provedbu mjera 9. i 10. imala znatno veći učinak na ostvarenje ciljeva DAE u RH nego trenutni scenarij

nedostatnosti kapaciteta postojeće agregacijske mreže i njegove tehnološke zastarjelosti uz nužnost uvažavanja mogućih utjecaja na zaštitu tržišnog natjecanja.

<p>Vlade RH za realizaciju mjere 10.</p>	
<p>Također, HT predlaže mjeru 10. zamijeniti sa mjerom koju je predlagao HUP u okviru radnih skupina za izradu Prijedloga Strategije: Ustrojiti tijelo unutar MPPI-a koje analizira interese sudjelovanja privatnih i javnih investitora u projektu širenja širokopojasne agregacijske infrastrukture sljedeće generacije, u okviru NP-BBI programa, korištenjem potencijala tzv. Junckerovog plana i svih ostalih programa, te odobrava investicijske modele i tehnologiju koji osiguravaju efikasno korištenje sredstava državnih potpora i najvišu razinu ravnopravne tržišne utakmice</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća</p> <p>Nije jasan razlog zašto predlagatelj smatra nužnim uvesti dodatnu administrativnu zapreku. Smatramo da je ustrojavanje posebnog tijela koje bi se bavilo predloženom analizom unutar središnjeg TDU nepotrebno jer će se stvoriti nepotrebna administrativna zapreka privatnim inicijativama na provedbenoj razini.</p>
<p>Mjera 4. (Uspostava središnjeg repozitorija katastra vodova, s modulom GIS EKI i povezane opreme te jedinstvene informacijske točke za razmjenu podataka o planiranim radovima) U Prijedlogu Strategije je u kao krajnji rok provedbe mjere 4. previđen 31.12.2106.g. HT predlažemo da se definira kraći rok provedbe ove mjere kako rezultati iste mogli iskoristiti u okviru različitih projekata i drugih planiranih mjera i aktivnosti us vrhu ispunjenja DAE ciljeva.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Rok za provedbu mjere 4. usklađen je s aktivnostima DGU u njihovom projektu, tako da bi propisivanje kraćeg roka nije prihvatljivo s pozicije izvršitelja.</p>
<p>Mjera 5. (Pojednostavnjenje procedura za ishođenje potrebnih dozvola za objekte elektroničke komunikacijske infrastrukture) U Prijedlogu Strategije je u kao krajnji rok provedbe mjere 5. previđen prosinac 2106.g. HT predlažemo da se definira kraći rok provedbe ove mjere - najkasnije u srpnju 2016. Naime, za pripremu projekata koji će biti sufinanciranja iz ESI fondova bit će potrebno, između ostalog, izraditi projekt širokopojasne mreže, za koji će biti potrebno ishoditi potrebne suglasnosti i dozvole. Kako se ne bi ugrozila priprema navedenih projekata, predlažemo da se Prijedlogom Strategije osigura realizacija navedene mjere prije inicijalno planiranog roka</p>	<p>Primjedba se prihvaća.</p>
<p>Mjera 8. (Izrada prijedloga Odluke Vlade RH o donošenju nacionalnih programa za razvoj pristupne i agregacijske NGN mreže (ONP i NP-BBI) S obzirom da realizacija ove mjere ovisi o dinamici postupka notifikacije pred Europskom komisijom, predlaže se predviđeni rok provedbe mjere (ožujak 2016.g.) izmijeni na način da se Prijedlogom Strategije ne definira konkretan rok, već da se definira da će se po završetku postupka notifikacije i dobivenog odobrenja državnih potpora od strane Europske komisije (state-aid clearance) izraditi prijedlog Odluke VRH o donošenju nacionalnih programa za razvoj pristupne i agregacijske NGN mreže (ONP i NP-BBI), te odrediti Nositelje programa – „bez odgađanja“.</p>	<p>Primjedba se prihvaća</p>

<p>Mjera 12. (Povećanje investicijskog potencijala privatnog sektora) - Predlažemo da se u okviru ove mjere, pored izrade studije i analize, definirana i konkretan akcijski plan smanjenja propisanih visina naknada koji bi na konkretan način osigurao povećanje investicijskog potencijala privatnog sektora.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća</p> <p>Propisivanje akcijskog plana za smanjenje visina naknada prejudicirao bi nalaze studije i analize</p>
<p>Predlagatelj skreće pažnju na pitanja osnovnog pristupa Internetu, te brzine širokopojasnog pristupa uključenog u opseg univerzalne usluge, a koja nisu obuhvaćena Prijedlogom Stratege.</p> <p>Naime, s obzirom na nedostatna financijska sredstva, kako je detaljnije razrađeno pod komentarima uz mjere 9. i 10. , potrebno je definirati na koji način će se ostvariti i financirati ostvarivanje minimalnog i univerzalnog pristupa Internetu za korisnike koji danas nemaju mogućnost takvog pristupa ili imaju omogućen pristup vrlo malim brzinama i neće imati NGA pristup u periodu obuhvaćenom Prijedlogom Strategije.</p> <p>Radi se o komercijalno izrazito neisplativim područjima, gdje trošak osiguravanja širokopojasnog pristupa Internetu višestruko nadmašuju prosječne troškove po korisniku. Stoga, ostvarivanje minimalnog i univerzalnog pristupa internetu ne može biti teret isključivo industrije elektroničkih komunikacija, te je potrebno osigurati dodatna financijska sredstva nužna za njihovo ostvarenje (bilo putem financiranja iz sredstava ESI fondova bilo iz sredstava državnog proračuna). Pri tome je potrebno analizirati potrebu raspodjele obveze pružanja univerzalnih usluga između više operatora.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Pitanje pružanja univerzalne usluge pristupa internetu (s minimalnom propusnošću), kao i troškovi financiranja te usluge, propisani su ZEK-om i relevantnim Pravilnicima.</p> <p>Strategija je općenito usmjerena na strateške ciljeve razvoja NGN širokopojasnog pristupa, te Strategijom nije moguće ulaziti u detaljna rješenja koja su već propisana ZEK-om i relevantnim Pravilnicima</p>

III. OBRAZLOŽENJE RAZLOGA PRIHVATANJA ODABRANOG VARIJANTNOG RJEŠENJA PLANA ILI PROGRAMA, U ODNOSU NA OSTALA RAZMOTRENA VARIJANTNA RJEŠENJA

Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj odnosi se na područje čitave Republike Hrvatske i daje okvir za ostvarivanje ciljeva i mjera kojima će se doprinijeti razvoju širokopojasnog pristupa, pridonijeti povećanju broja korisnika interneta, a posebno omogućiti pristup internetu brzinama većim od 30 Mbit/s na čitavom teritorija RH. Strateškom studijom se ne predviđaju niti razmatraju varijantna rješenja već se ističu načela tehnološke i uslužne neutralnosti, neutralnosti mreža kao i načelo uključivanja širokopojasnog pristupa internetu unutar opsega univerzalnih usluga.

Daljnijim razvojnim projektima kojima će provoditi ciljevi Strategije biti će moguće razmatrati različita varijantna rješenja, ovisno o dostupnost različitih tehnologija i rješenjima ovisno o njima, demografskim, geografskim i ostalim obilježjima područja na kojima će se projekti razvijati, različitim načinima financiranja kao i gospodarskim subjektima koji će biti nositelji projekata.

IV. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

Cilj mjera koje se navode u nastavku je sprječavanje/ublažavanje mogućih negativnih utjecaja na okoliš (posebno biotu) i stanovništvo do kojih bi moglo doći kao posljedica provedbe Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine i pratećih programa, ONP i NP-BBI-a. Mjere su definirane temeljem do sada prepoznatih utjecaja koji se navode u SPUO.

Kao zasebna kategorija navode se Opće preporuke/smjernice kojima je cilj na posredan ili neposredan način utjecati na očuvanje okoliša i ljudskog zdravlja u okviru razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj.

Također, mjere kojima se smanjuju mogući utjecaji na zdravlja navedene su zasebno.

Mjere zaštite okoliša, a koje je potrebno uzeti u obzir tijekom provedbe Strategije i svakog zasebnog projekta u okviru ONP i NP-BBI-a, razmatrane su kroz tri osnovne faze projekata (Design-Build-Operate):

- priprema/planiranje
- izgradnja
- provedba/primjena

Mjere u fazi pripreme/planiranja

1. Prilikom planiranja projekata u okviru razvoja širokopojasnog pristupa voditi računa o planiranim trasama elektroničke komunikacijske infrastrukture (u nastavku: EKI) i u najvećoj mogućoj mjeri koristiti trase postojeće linijske infrastrukture s ciljem smanjenja mogućih utjecaja na okoliš.
2. U slučajevima potrebe za planiranjem novih trasa EKI-a, a koje nisu planirane dokumentima prostornog uređenja, iste je potrebno planirati sukladno odredbama koje definiraju područje razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme.
3. Prilikom planiranja trasa novih podmorskih kabela potrebno je voditi računa da se izbjegne križanje s postojećim podvodnim ili podmorskim elektroničkim komunikacijskim kabelom.

4. Ukoliko prilikom planiranja trasa novih podmorskih kabela nije moguće izbjeći križanje kabela u moru, zainteresirane strane dužne su zajednički definirati tehničko rješenje zaštite postojećeg podmorskog komunikacijskog kabela.
5. Prilikom planiranja trasa novih podmorskih kabela potrebno je voditi računa da priobalna zaštita novog podmorskog kabela treba biti udaljena najmanje 10 m od postojeće priobalne zaštite podmorskog elektroničkog komunikacijskog kabela.
6. Prilikom planiranja projekata voditi računa da objekti koje će biti potrebno izgraditi u okviru razvoja širokopojasnog pristupa budu u skladu s krajobraznim i kulturnim značajkama prostora.
7. Tijekom pripreme projekata izbjegavati područja velike kulturne, krajobrazne i prirodne vrijednosti.
8. U slučajevima planiranja razvoja širokopojasnog pristupa kroz područja velike kulturne, krajobrazne i prirodne vrijednosti kao i zaštićena područja i područja ekološke mreže iste planirati u suradnji sa stručnjacima za pojedina područja čija se zaštita podrazumijeva.
9. U iznimnim slučajevima, kada zahvate nije moguće planirati unutar građevinskih područja i EKI koridora, izvođenje zahvata ovisit će o ishodenim aktima nadležnog tijela za zaštitu prirode glede ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, kao i dopustivosti zahvata u zaštićenom području.
10. Prilikom planiranja projekata razvoja širokopojasnog pristupa u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže izbjegavati aktivnosti kojima bi se moglo znatno ometati vrste ili ugroziti staništa zbog kojih je stanište proglašeno zaštićenim.
11. Tijekom pripreme projekata koristiti postojeće podatke (podatke o nultom stanju) za pojedine sastavnice okoliša, a kako bi se omogućilo praćenje eventualnih promjena do kojih bi moglo doći provedbom projekata.
12. Planirati izvođenje svih radova tako da se teška mehanizacija minimalno kreće izvan koridora trase EKI.
13. Projektom dokumentacijom predvidjeti način sanacije nakon završetka radova i način zbrinjavanja pojedinih vrsta otpada, sukladno propisima za tu vrstu otpada.
14. Izbjegavati postavljanje trasa EKI na područjima ugroženim erozijom, klizanjem tla, rijetkim i zaštićenim objektima prirode, vodotocima, staništima rijetkih i ugroženih ptica i životinja itd.
15. Tijekom pripreme projekata pribaviti uvjete i mišljenja nadležnih tijela kojima se procjenjuju mogućnosti provedbe projekata i daju smjernice za njihovu provedbu (npr. konzervatorski odjel, Hrvatske šume, Hrvatske vode itd.).
16. Projektom dokumentacijom predvidjeti mjere za sprečavanje/izbjegavanje akcidentnih situacija te mjere za postupanje u slučajevima akcidentnih situacija.
17. Za radove planirane unutar zaštićenih povijesnih cjelina, kao i na pojedinačno zaštićenim kulturnim dobrima potrebno je od nadležnog konzervatorskog odjela ishoditi prethodno odobrenje za planirane radove.
18. Prilikom planiranja gradnje objekata u okviru razvoja širokopojasnog pristupa potrebno će biti uzeti u obzir uzeti svu postojeću dokumentaciju o kulturnoj baštini kraja kako bi se izbjegli svi eventualni doticaji novih struktura s arheološkim nalazištima ili drugim nepokretnim

kulturnim dobrima.

19. Kod postavljanja stupova antena bitno je u obzir uzeti nužnost očuvanja vizura povijesnih naselja te paziti da visina antene nikako ne premašuje visine dominantnih prostornih odrednica. U tom je smislu najprihvatljivije rješenje korištenje postojećih antenskih stupova, a ako takvih nema primijeniti ona tehnološka rješenja koja će najmanje narušiti vizualni izgled.
20. Kod postavljanja novih antenskih stupova nužno je pridržavati se pravila dokumenata prostornog uređenja prema kojima SVI operatori moraju planirati postavljanje svoje cjelokupne opreme na isti stup, te ako on postoji moraju preprogramirati svoje radijske planove prema postojećem stanju u najvećoj mogućoj mjeri, posebno u urbanim područjima, svim zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže.
21. Kod planiranja postavljanja antenskih prihvata za prijemnu antenu nužno je izbjegavati zgrade s povijesnom važnošću (odluku o lokaciji donijeti u suradnji s nadležnim konzervatorskim odjelom) ili takav lokalitet na primjeren način arhitektonski oblikovati i zamaskirati antenske sustave na njima. isti zahtjev odnosi se na zaštićena parkovna područja u gradovima.
22. Prije početka izvođenja radova u moru potrebno je pažljivo planirati lokacije povlačenja i sidrenja kabela na morskom dnu kako se isto ne bi izvodilo na bentoskim staništima velike bioraznolikosti i vrijednosti.
23. Prilikom planiranja radova preporuča se koliko god je moguće izbjegavati izvođenje radova u vrijeme gniježđenja ptica, koćenja mladunčadi, sezone parenja pojedinih vrsta krupne divljači koja je od posebnog značaja poput jelena običnog, srneće divljači itd.
24. U tijeku pripreme i projektiranja treba koristiti šumskogospodarske planove nadležne Šumarije u svrhu korištenja planiranih i/ili izgrađenih šumskih prometnica u svrhu racionalnog korištenja prostora.
25. U tijeku pripreme i projektiranja koristiti kartu opasnosti od požara koja je sastavni dio šumskogospodarskog plana nadležne Šumarije.
26. U tijeku pripreme i projektiranja treba koristiti šumskogospodarske planove nadležne Šumarije kako bi se očuvala orografska i hidrološka raznolikost te geološka podloga i tlo.
27. Prilikom planiranja trasa potrebno je izbjegavati zahvate na osobito vrijednom obradivom (P1) i vrijednom obradivom (P2) poljoprivrednom zemljištu, te na područjima pod višegodišnjim nasadima, tradicijski vrijednim agrookolišnim područjima, kao i izbjegavati cjepanje cjelina (polja) poljoprivrednog zemljišta.
28. Provoditi informiranje i edukaciju stanovništva o novim mogućnostima, uslugama i opremi koja će biti omogućena razvojem širokopojasnog pristupa internetu, s posebnim naglaskom na edukaciju djece školske dobi o razumnom korištenju novih tehnologija.
29. Postavljanje građevina/uređaja pokretnih elektroničkih komunikacija provoditi uz prethodnu najavu lokalnom stanovništvu i po potrebi edukaciju istoga o značajkama građevine/uređaja u odnosu na mogući utjecaj na zdravlje ljudi.

Mjere u fazi izgradnje

30. Prilikom izvođenja radova i kretanja teške mehanizacije voditi računa da se što manje oštećuje okolna vegetacija kao i da se ne oštećuju površine veće od onih koje su predviđene za zahvat.
31. Odrediti najpovoljnije lokacije za privremeno skladištenje viška zemljanog iskopa, ako je moguće unutar lokacije zahvata, a gornji sloj humusa odložiti izdvojeno i vratiti ga kao gornji sloj.
32. U slučajevima kada ne postoji DTK infrastruktura postavljanje svjetlovodnih kabela izvesti tehnologijom mikro-rovova.
33. Izbjegavati radove na trasi u fazi zriobe poljoprivrednih kultura na većim površinama intenzivnog uzgoja pred berbu i žetvu.
34. Provoditi mjere zaštite tla od onečišćenja i erozije.
35. Ukoliko se u tijeku radova naiđe na arheološke predmete/strukture, radove je nužno obustaviti i o tome obavijestiti nadležni konzervatorski odjel.
36. Održavati i kontrolirati radne strojeve i vozila kako ne bi došlo do povećanja razine buke.
37. Tijekom izvođenja radova pridržavati se Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN 145/04 i 46/08).
38. Po završetku svih radova, sve prometne koridore i mjesta na kojima su izvođeni radovi potrebno je vratiti u prvobitno stanje.
39. U slučajevima potrebe za sječom i definiranjem trase za polaganje EKI i povezanu opremu voditi se svim pravilima šumarske struke vodeći računa da se u najmanjoj mogućoj mjeri sijeku i oštećuju zdrava stabla i sastojine.
40. Pridržavati se svih mjera zaštite od štetnika i zaštite od šumskih požara u suradnji s nadležnom Šumarijom.
41. U suradnji s lovozakupnikom primjenjivati sve mjere zaštite divljači.
42. Nakon završetka radova sav građevinski i ostali otpad zbrinuti u skladu sa zakonskim propisima.
43. Privremeno odlaganje otpada nastalog na gradilištu planirati na mjestima gdje neće smetati i nisu od značaja za divljač i ostale životinjske vrste (posebno ostaci hrane) te zabraniti ostavljanje otpada na gradilištima u fazi izvođenja i održavanja tijekom noći, naročito u područjima staništa smeđeg medvjeda.
44. U slučaju potrebe izvršiti povremenu i pravovremenu obustavu radova kako bi se smanjio štetan utjecaj na pojedine vrste divljači i ostale životinjske vrste.
45. Jednostavne i sve ostale objekte koji će se graditi izvesti tako da se što više uklope u krajobraz.
46. Svi objekti koji se podižu ne smiju biti projektirani i izvedeni tako da ugrožavaju divljač i stale životinjske vrste.

47. Po završetku radova u što većoj mjeri vratiti lokaciju u prvobitno stanje.
48. Voditi računa o toksičnosti mineralnih ulja, otvorenom plamenu i svim ostalim štetnim utjecajem tehnike i tehnologije koja će se koristiti u izvedbenoj fazi i fazi korištenja odnosno održavanja iste.
49. Tijekom vremena izgradnje i korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture, pratiti utjecaj na šumu i divljač te u slučaju uočavanja promjena o tome izvijestiti nadležne službe.
50. Sve poslove kroz faze izgradnje i korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture izvoditi na način da se u što manjoj mjeri remeti prirodna ravnoteža staništa i divljači.
51. Ukoliko je moguće, u okviru izrade projektne dokumentacije (troškovnika), uključiti troškove instalacije sustava za monitoring elektromagnetskog zračenja, a čime će se sniziti trošak nadgledanja i praćenja stanja okoliša nakon puštanja u rad objekta.
52. Sve radove planirati i izvoditi u suradnji sa lokalnim vlastima, te po potrebi stručnjacima zaduženim za pojedina područja (lovoovlaštenicima, djelatnicima Hrvatskih šuma d.o.o., konzervatorskim odjelom, Državnim zavodom za zaštitu prirode itd.).
53. Prilikom izvođenja radova u moru, investitor, vlasnik ili korisnik kabela dužan je kontaktirati nadležnu lučku kapetaniju koja određuje poziciju i karakteristiku svjetala, odnosno znakova za obilježavanje zapreka na plovnom putu, odnosno za izgradnju objekata na plovnom putu, te koja definira mjere za sigurnu plovidbu uz prethodno pribavljeno mišljenje trgovačkog društva »Plovput«.
54. Investitor, vlasnik ili korisnik kabela dužan je, nakon završetka obavljanja radova a u roku određenom od nadležne lučke kapetanije, postaviti i održavati svjetla i znakove za obilježavanje postavljene svjetlovodne infrastrukture.
55. Investitor, vlasnik ili korisnik svjetlovodne infrastrukture postavljene u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske dužan je postavljenu svjetlovodnu infrastrukturu održavati u stanju koje ne predstavlja opasnost za ljudske živote i sigurnost plovidbe, sukladno odredbama Pomorskog zakonika i propisa donesenih na temelju istog.
56. Sva svjetlovodna infrastruktura nakon izgradnje (bez obzira da li je u funkciji ili nije) mora biti ucrtana od strane Hrvatskog hidrografskog instituta na službenim pomorskim kartama i peljarima.

Mjere u fazi provedbe/primjene

57. Svu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu potrebno je redovito održavati radi osiguranja ispravnosti i sprječavanja utjecaja na okoliš u slučaju njihove neispravnosti.
58. Održavanje mora provoditi za to osposobljeno osoblje, koristeći već postojeće koridore, trase i prometnice kako bi se smanjio štetni utjecaj na okoliš.
59. Provoditi trajno informiranje i edukaciju stanovništva o novim mogućnostima i uslugama koje će biti omogućene provedbom širokopojasnog pristupa, te njihovom razumnom primjenom.

Mjere kojima se smanjuju mogući utjecaji na zdravlje

Posljedica provedbe Strategije i pratećih programa biti će povećana nabava uređaja koju će omogućiti upotrebu širokopojsnog pristupa. Iako su Strategija i prateći programi tehnološki neutralni ipak se prilikom nabave (javna nabava, interna nabava poslovnih subjekata, privatna nabava) i upotrebe opreme (poslovne ponude raznih operatora – elektrodistribucije, upravljanja energetikom (smart city-projekti), mora voditi računa o nekim tehnološkim značajkama, na primjer: antenskih sustava kojima će se unaprijed (načelo predostrožnosti i ograničavajući zakonski propisi i pravila) smanjiti mogući „štetan“ utjecaj na zdravlje stanovništva.

Prilikom svih aktivnosti vezanih za provedbu Strategije i pratećih programa treba voditi računa o načelu predostrožnosti i provedbi zakonom propisanih mjera za smanjenja mogućeg utjecaja na zdravlje.

RH ima razvijen sustav certifikacije raznih električkih uređaja koji se koriste u javnoj uporabi koji regulatorno provode Hrvatski zavod za norme i Državni zavod za mjeriteljstvo. Norme, mada nisu zakonski obvezne, svakako su jamstvo da će se novonabavljena elektronička i električna povezna oprema koristiti na propisani način. Normama su posebno propisane tehničke osobine uređaja, tehnološki protokoli njihovog sigurnog korištenja te pravila za sigurno korištenje u namijenjene svrhe. Također, svaki takav uređaj koji se stavlja na tržište u Hrvatskoj mora nositi oznaku sukladnosti »CE« koji je jamstvo proizvođača da je uređaj ispitan u skladu sa svim propisima koji se primjenjuju na taj uređaj i sukladan svim bitnim zahtjevima uključujući i sigurnost korisnika. Sve su to mjere koje osiguravaju optimalno korištenje uređaja tako da oni ne štete okolišu niti zdravlju ljudi za vrijeme dok rade tj. za vrijeme dok emitiraju EM zračenje.

Strategija i prateći programi će omogućiti spajanje dodatnog mnoštva raznorodnih električnih uređaja na internet. Mnogi od njih samo koriste električnu energiju i namjenski ne zrače EM zračenja u prostor (kućanski aparati, dio uredske opreme, stolna računala, sanitarni aparati i sl.). Drugi koriste EM zračenja za bežična i žična povezivanje (bluetooth, WLAN, računala, komunikacijski, televizija i slično) te samim time i zrače EM zračenja u prostor oko sebe. Svi uređaji, koji namjenski emitiraju bilo kakvo EM zračenje u prostor u kojem se nalaze podliježu zakonodavnoj kontroli koju propisuju zakoni i pravilnici o zaštiti od neionizirajućeg zračenja te se zahtjevi tih zakonodavnih propisa generički trebaju ugraditi u sve tehničke specifikacije javnih i ostalih nabava, posebno javnih nabava telekomunikacijske i povezne i terminalne (računala, zaslone, tableti) opreme koja se bude priključivala na tehnološka čvorišta širokopojsnog pristupa na bilo kojoj javnoj ili privatnoj lokaciji u RH.

Posebni propisi i norme koji opisuju uporabu elektroničke opreme koja emitira EM zračenje u prostor te je time funkcionalna u svojoj namjeni predviđaju kakvi ti uređaji tehnološki moraju biti kako bi zadovoljavali navedene norme od kojih treba napomenuti normu i propise RH koje utvrđuju elektromagnetsku kompatibilnost uređaja (npr. vidi HZN – TO 62a, b, c, i ostali primjenjivi propisi; norme iz normoteke) te važeće pravilnike iz područja elektromagnetske kompatibilnosti i radijske i telekomunikacijske terminalne opreme.

Svi uređaji koji emitiraju EM zračenje i time jesu funkcionalni, moraju zadovoljiti propisane uvjete referentnih mjernih veličina iz propisa kojima je regulirana zaštita od neionizirajućeg zračenja i kojima se jasno definiraju kakve tehničke osobine „zračenja“ (u smislu izračene snage EM zračenja) moraju zadovoljavati električni uređaji koji emitiraju EM zračenje u okoliš da bi bili funkcionalni.

Primjenom navedenih propisa i ugrađivanjem njihovih uvjeta u tehničke specifikacije o uređajima pri provedbi javnih i ostalih nabava, uvažavanjem Pravilnika o elektromagnetskoj kompatibilnosti, Pravilnika o radijskoj i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi i poštenom, transparentnom i ponovljivom javnom nabavom – tržišnom utakmicom omogućava se najbolja tehnološka „zaštita“ okoliša i ljudi od EM zračenja iz umjetnih izvora. Navedeni pravilnici propisuju i nadzorna mjerenja, vrstu i opseg, koja se moraju obavljati u propisanim vremenskim intervalima za pojedine vrste uređaja (koji su klasificirani prema izračenoj snazi EM zračenja i frekvenciji EM zračenja koje zrače u prostor oko sebe).

Opće preporuke/smjernice

- Poticati međuinstitucijsku i međusektorsku suradnju (Državne geodetske uprave i drugih državnih tijela kao i jedinica lokalne uprave/samouprave) s ciljem što žurnije uspostave središnjeg repozitorija katastra vodova kojim će se omogućiti korištenje postojeće linijske infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri te smanjiti utjecaji i pritisak na okoliša kao posljedica građevinskih radova;
- Poticati edukaciju stanovništva o koristima i pogodnostima korištenja interneta, s posebnim naglaskom na mogućnosti korištenja cijelog niza usluga koje će se osigurati provedbom ONP-a i NP-BBI-a (e-zdravstvo, e-škola...);
- Educirati predstavnike jedinica lokalne uprave/samouprave o potrebama i koristima razvoja projekta kojima će se omogućiti razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa;
- Educirati predstavnike jedinica lokalne uprave/samouprave o potrebi izrade projekata za financiranje iz strukturnih i kohezijskih fondova Europske unije te financiranje putem sredstava Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i drugih izvora.

V. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Stanje pojedinih sastavnica i opterećenja okoliša u Republici Hrvatskoj prati se na državnoj razini, a podatke objedinjuje Agencija za zaštitu okoliša, središnje informacijsko tijelo za koordinaciju izvještavanja i izvještavanje Europske komisije o provedbi pojedinih propisa zaštite okoliša, a kroz Informacijski sustav zaštite okoliša.

Za zahvate u funkciji razvoja širokopojasnog pristupa, a koji će se planirati na onim područjima koja prema propisima kojima je regulirano područje zaštite prirode podliježu postupcima ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu potrebno je provoditi program praćenja na način i u obimu koji se definira tijekom navedenog postupka.

Za ostale sastavnice okoliša obrađene strateškom studijom, a u svrhu praćenja mogućeg utjecaja provedbe Strategije i pratećih programa, ONP-a i NP-BBI-a, nije potrebna uspostava dodatnih/novih sustava praćenja stanja okoliša, iz razloga što iste mogu biti obuhvaćene postojećim sustavom praćenja stanja na razini RH.

VI. NAČIN INFORMIRANJA JAVNOSTI I ZAJNTERESIRANE JAVNOSTI

Predmetno izvješće o provedenom postupku strateške procjene utjecaja, Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine i prateći programi biti će objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, www.mppi.hr sukladno članku 6. Stavak 2. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/2008).

MINISTAR

Oleg Butković

